

5. Oturum: Güvenlik Kültürü Oluşturmak ve Eylem Planları

Güvenlik Kültürü Nedir ?

Güvenlik kültürü, çalışanların işyeri ya da topluluk gibi bir kuruluştaki risklerle ve emniyet ile alakalı olarak paylaştıkları inançların, algıların ve değerlerin toplanmasıdır.

Creating a
safety culture

Güvenlik kültürü aşağıdaki durumlarda gelişir:

- Güvenli çalışma uygulamalarını paylaşmak.
- Düşük tolerans veya risk kabulüne sahip olmak.
- Tehlikeleri ve riskleri makul derecede mümkün olduğu kadar en aza indirmek veya en aza indirmek.
- Kazaları, küçük kazaları ve kazaya yaklaşma olaylarını araştırmak ve bunlarla başa çıkmak.

Olumlu bir güvenlik kültürü açık ve dürüst iletişimi teşvik eder ve çalışanlar ile yönetim arasındaki güvene dayanır.

Çalışanların güvenliği öncelikli olarak görebileceği üst yönetimin yönlendirmesi, herkesi dahil olmaya teşvik eder.

Safety Culture

Pozitif güvenlik kültürü neden önemlidir?

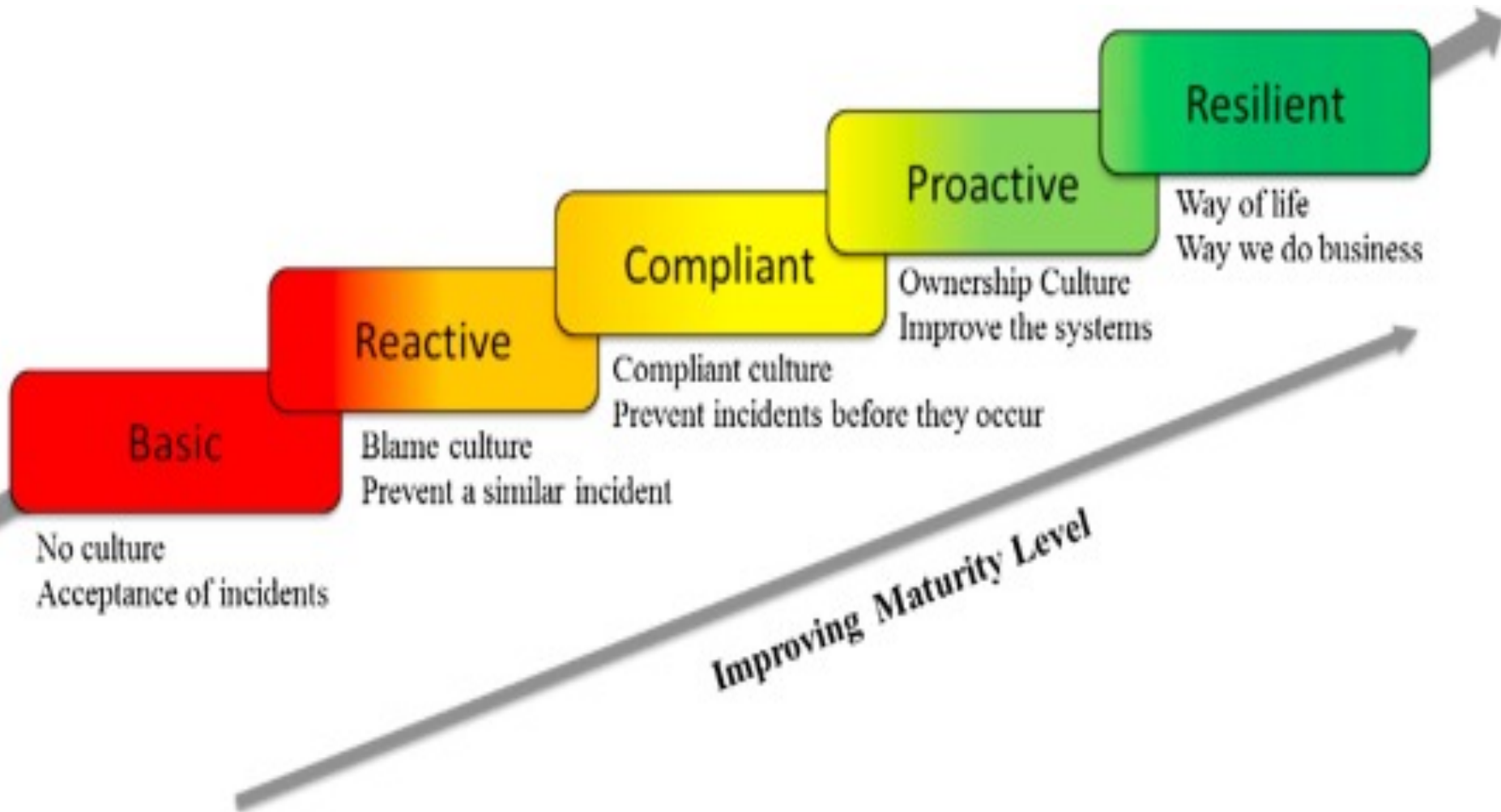
Çalışanların güvenlik konusundaki tutumları, değerleri ve inançları, verdikleri kararları ve güvenliğini yüksek düzeyde tutup tutmadıklarını etkileyebilir.

Çalışanlarınız güvenliğe büyük önem veriyorsa, güvenli olmayan bir şekilde hareket etme olasılıkları daha düşüktür ve etkinliklerinize katılma olasılığı daha yüksektir.

Olumlu bir güvenlik kültürü nasıl geliştirilir?

İşletmenizdeki herkes işlerini güvenli bir şekilde yapmak üzere eğitilmişse ve proaktif (önleyici) olarak tehlikeleri ve olayları ve yakın özürleri bildirmek istiyorsa, davranış odaklı bir güvenlik düzeyine yaklaşacaksınız.

Bu güvenlik seviyesine ulaşılabaksa, herkesin katılımını teşvik etmek için pozitif bir güvenlik kültürünün tüm bileşenleri yöneticiler tarafından düzenli olarak aktif olarak gösterilmelidir.

- Olumlu bir güvenlik kültürünün bileşenleri arasında karşılıklı kompleks ilişkiler olduğunu unutmayın.
- Örneğin, bilgili bir kültür iyi bir raporlama kültürüne dayanır ve bu da adil bir kültüre bağlıdır.
- Devam eden sayfalarda, James Reasona göre pozitif bir güvenlik kültürünün birbirine bağlanan beş bileşeninin ayrıntılı bir açıklaması verilmiştir.

Adalet Kültürü

Adil bir kültürü kucaklayan bir işletme, çalışanlarının güvenlikle ilgili temel bilgi ve sorunları bildirmeye teşvik edildiği bir güven atmosferi oluşturmanın önemini anlar.

Çalışanların, bir olaya karıştıkları veya bir olayı bildirdikleri takdirde, dürüst hatalar veya etkilerinin veya kontrollerinin ötesindeki koşullar nedeniyle suçlanmayacaklarından emin olmaları gerekir.

Çalışanlar ayrıca kasıtlı ihlallerin ve ağır ihmalin kabul edilemez davranışlar olduğunu ve işinizde hoş görülmeceğini anlamalıdır. Çalışanların neyin kabul edilebilir ve kabul edilemez davranışlar hakkında bilgilendirilmesi önemlidir.

- Tek başına bir belge olarak veya güvenlik politikanızın bir parçası olarak adil bir kültür politikası belgelemek.
- Emniyet sonuçlarını öğrenmek ve geliştirmek için bir fırsat olarak emniyet konularının ve olaylarının raporlanmasını teşvik etmek.
- Olayları incelerken olaylarla ilgilenir ve ilgili bireyleri suçlamak yerine ekipman, sistemler, liderlik ve eğitim hatalarını göz önünde bulundurur.
- 'kabul edilebilir' ve 'kabul edilemez' davranışların ne olduğunu açıklamak.
- Kasıtlı bir suistimal veya kabul edilemez davranış tespit edilirse disiplin işleminin yapılacağını açıkça açıklayın.

Bilgilendirme Kültürü

- Bilgili bir kültüre sahip olan bir işletme, güvenlik sistemlerini anlamak ve topladığı verileri, taşımacılık faaliyetlerinin güvenliğinin nasıl yönetileceğini daha iyi etkilemek için kullanmak istemektedir.
- Topladığı verileri daha iyi bilgilendirilmek için analiz etmek ve kullanmak ister, böylece ilgili kişileri aktif olarak bilgilendirebilir ve güvenlik sonuçlarını iyileştirebilir.
- Bilgili bir kültüre sahip bir işletme, işleri daha iyi ve daha güvenli bir şekilde anlamak ve güncel tutmak isteyecektir.
- Ayrıca operasyonel güvenlik sonuçlarını geliştirecek ekipman ve teknolojileri de dikkate alacak ve kullanacaktır.

- Tehlike raporları
- Risk değerlendirmeleri ve risk kayıtları
- Olay ve soruřturma raporları
- Güvenlik toplantıları
- İ ve dış denetimler
- Güvenlik anketi sonuçları
- Endüstri güvenliği bilgileri.

Raporlama Kültürü

- Raporlama kültürüne sahip işletmeler sadece bir raporlama sistemine sahip olmakla kalmayacak, daha da önemlisi, çalışanlarının suçlama veya disiplin cezası korkusu olmadan tehlikeleri, riskleri, ramak kala olayları ve güvenlik kaygılarını açıkça bildirdiği bir kültüre sahip olacaklardır.
- Bildirilen güvenlik endişelerini göz ardı ederseniz ve suçlama kasıtlı yapılmayan hatalara ilk cevabınızsa, insanlar gelecekte rapor vermek konusunda isteksiz olacaktır.
- İşletmenizde bir raporlama kültürünü teşvik etmek için bazı **ipuçları:**

#Reported Issues

13 issues reported last 7 Days

Maximum 26 issues reported within 7 Days

7 Days

Month

Year

- Tehlikeleri, olayları ve kazaya yaklaşma olaylarını bildirmenin faydalarını açıkça açıklayın.
- Raporlama sistemlerinizi mümkün olduğunca kolay tutun.
- Raporu mümkün olan en kısa sürede tamamlayan kişiye geri bildirim sağlamak.
- Raporun araştırılması sonucunda alınan güvenlik iyileştirmelerini ve alınan önlemleri açıkça bildirmek.
- Adil bir kültür politikası uygulamak ve bunu çalışanlarınıza açıkça açıklamak.

Öğrenme Kültürü

- Öğrenme kültürüne sahip işletmeler, yeni ve daha bilgili bilgilere dayanarak güvenliği artırma istekliliğine sahiptir.
- İş yerinde ki faaliyetlerinin güvenliğini artırmak amacıyla emniyetle ilgili verileri toplar ve ölçer.
- İşinizde bir öğrenme kültürü geliştirmek için şunları yapabilirsiniz:

Building a Workplace
**LEARNING
CULTURE**

- Tehlikeleri tanımlamak, riskleri değerlendirmek ve makul olarak uygulanabilir olduğu ölçüde riskleri ortadan kaldıran veya en aza indiren kontrolleri devreye sokmak.
- Risk seviyesini daha da azaltmak için risk kaydınıza kaydedilen tehlikeleri ve riskleri sürekli gözden geçirin.
- Neler olduğunu anlamak ve emniyet ve emniyet süreçlerini iyileştirmek amacıyla kazaya yaklaşma ve kaza raporlarını araştırmak.
- Herkesin bilgilendirilmesini sağlamak için üzerinde anlaşılan eylemleri ve alınan dersleri çalışanlara ve ilgili üçüncü taraflara iletmek.

Esnek kültür

Esnek bir kültüre sahip işletmeler, değişime uyum sağlama yeteneğine sahiptir ve tutuculuktan ortaya çıkan zorluklar ve sorunlarla uğraşmazlar.

Değişime hazırlanırlar ve ortaya çıkan zorluklarla başa çıkmak için gerekli uzmanlığa sahip insanları planlarına dahil ederler.

Esnek bir kültüre sahip olmak, değişikliği yönetmek için bir plan sunduğunuz anlamına gelir:

INNOVATION

- İşletmenizin etkilenecek kişileri ve alanlarını tanımlamak
- Değişim ile başa çıkmak için gerekli uzmanlığa ve becerilere sahip doğru kişileri içerir
- Değişimle ilişkili riskleri göz önünde bulundurur ve tanımlar
- Bu riskleri makul derecede mümkün olduğu kadar en aza indirmek veya en aza indirmek amacıyla değişikliklerle ilişkili riskleri değerlendirmek
- Değişimin etkilerini mümkün olan en erken zamanda saptar ve iletir, böylece sürpriz olmaz.

Örnek Olay

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

- 2018 Yılında Kastamonu'nun Pınarbaşı ilçesinde devam eden Pınarbaşı 2. Türkiye Kanyon ve Doğa Sporları Festivali kapsamında dünyanın en büyük 2'inci kanyonu olarak gösterilen Valla Kanyonunda kayıp vakası yaşandı. Festival kapsamında Valla Kanyonunu geçmek için Pınarbaşı ilçesine bağlı Muratbaşı köyünden kanyona giriş yapan gruplar, Cide ilçesinden çıkış yapmaya başladı.
- Valla Kanyonuna girdikleri belirlenen 2'si sağlık çalışanı ve diğer 2 kişinin de henüz kimliği tespit edilemeyen 4 kişilik ekip, Cide ilçesinde çıkış yapmaları gereken yerden çıkamadı. Telsiz iletişimi kuran 4 kişilik ekip, kaybolduklarını belirtmeleri üzerine Kastamonu İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü (AFAD), jandarma ekipleri ve Ulusal Medikal Kurtarma (UMKE) ekipleri tarafından arama kurtarma çalışması başladı. Ekiplerin bir kısmı Valla Kanyonuna tekrar giriş yaparken, bir kısmını Valla Kanyonunun çıkışı olan Cide ilçesine hareket etti.
- UMKE, AFAD ve jandarma ekipleri, kaybolan 2'si sağlık çalışanı 4 kişilik grubun yerini tespit ederek 4 kişiyi kanyondan çıkardı.
- Dünyanın en büyük 2'inci kanyonu olarak bilinen Valla Kanyonu, Kastamonu'nun Pınarbaşı ilçesine bağlı Muratbaşı Köyünde Devrekani Çayı ile Kanlıçay'ın birleştiği yerde başlayan ve Cide ilçesine doğru uzanan 12 kilometre uzunluğunda. Yer yer derinliği bin 300 metreye kadar inen kanyonda çok sayıda geçiş zorluğu oluşturan parkur ve yerler bulunuyor. Valla Kanyonunda geçtiğimiz yıllarda çok sayıda kayıp olayları yaşanmış ve bu olaylarda da can kayıpları meydana gelmişti. (2012 yılında 6 kişilik ekip kanyona giriyor 5 kişi kurtulurken 1 kişi boğularak can vermiştir).

BU TARZ OLAYLARIN ENGELLENMESİ İÇİN;

- Güvenlik Kültürünün belirli bir seviyenin üzerinde olmasını sağlamak için bireylerin durumsal farkındalığını artırmalıdır.
- Bilgi, deneyim ve eğitimimiz etrafımızda olup bitenleri anlamamızı sağlar ve güvenli olup olmadığını belirlememize yardımcı olur.
- Bu, herkesin durumsal farkındalığının bireysel ve potansiyel olarak farklı olduğu anlamına gelir. Farkındalıklara saygı duymalı ve fikir alışverişine dikkat etmelidir.
- Durumsal farkındalığımız sadece kendi algımız veya durumu okuduğumuz kadar doğrudur, bu yüzden olduğunu düşündüğümüz şey gerçekliği doğru bir şekilde yansıtmayabilir.

- Eğer daha önce yaşanan olayların raporlanması ve hata değerlendirmesi mümkün olsaydı bireylerin suçlanması yerine ekipman, sistemler ve liderlik ile alakalı hatalar incelenip çok daha farklı bir yaklaşım olmalıdır.
- Risk değerlendirmeleri gerçekçi bir şekilde yapılarak analizler yapılmalı, denetimler gerçekleştirilmeli ve program öncesinde emniyet toplantıları gerçekleştirilmelidir.
- Tutulan Raporların araştırılması sonucunda alınan güvenlik iyileştirmelerini ve alınan önlemleri açıkça bildirilmeli aynı hataların tekrarı önlenmelidir.
- Herkesin bilgilendirilmesini sağlamak için üzerinde anlaşılan eylemleri ve alınan dersleri çalışanlara ve ilgili üçüncü taraflara iletme.
- Bölgenin şartlarını bilen lisanslı rehberler eşliğinde geziler yapılmalı rehber seçiminde güncel şartlar ve yeterlilikler göz önüne alınmalıdır.
- Yapılan faaliyetlerde karşılaşılan kazaya yaklaşma olayları üzerinde önemle durulmalı ve bu durumlardan dersler çıkartılmalıdır.

Eylem ve İzleme Planı

Operasyonel faaliyetlerde güvenlik koşullarını iyileştirmeyi amaçlayan planlardır. EİP, güvenlik konusundaki genel stratejisine ve hedefine ulaşmak için gerçekleştirilmesi gereken faaliyetleri ana hatlarıyla belirtir. EİP, asgari olarak görevleri (ne yapılacak), sorumlu (kim yapacak), süre-zaman çizelgesi (ne zaman yapılacak) ve izleme yöntemlerini (nasıl takip edilecek) tanımlamaktadır.

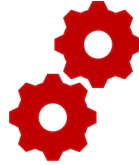

Eylem ve İzleme Planı

Eylem ve İzleme planı geliştirirken

Strateji ve hedeflerinizi belirleyin

Eylem ve görevleri tanımlayın

Eylem sürelerini belirleyin

Sorumluları belirleyin

Gözden geçirin ve izleyin

Eylem ve İzleme Planı: Strateji ve Liderlik

Yönetim sürecinin çoğunda olduğu gibi, RGYS de bağlılığı gösteren ve beklenen sonuçları ve vizyonu açıkça tanımlayan süreci ve stratejiyi yöneten sorumlu bir liderliği gerektirir.

Liderlik ve stratejiye karar verirken, aşağıdaki sorular süreci yönetmenize yardımcı olabilir:

- Süreci kim idare edecek, yönetecek ve takip edecek?
- Farklı faaliyetlerden kim sorumlu olacak? (Sahada ve kağıt üzerinde)
- Strateji ne olurdu? Bu sürecin vizyonu nedir? (Kalite konusunda güvenli hizmetler sunmak, güvenlik konusunda sektörde öncü olmak, kazaları en aza indirmek...)

Eylem ve İzleme Planı: Sürekli İyileşme

Stratejinizle ilgili hedef belirlerseniz, zaman içindeki performansınızı ve kaydettiğiniz ilerlemeyi de ölçebilirsiniz. İzleme yapılırken aşağıdaki ipuçları yararlı olabilir:

- Risk değerlendirmesini, prosedürleri sık sık gözden geçirin. Risk zaman içinde değişebilir veya programınıza yeni etkinlikler eklenebilir, belgelerin güncel tutulması önemlidir.
- Olay kayıtlarını, kazaları izleyin, prosedürleri geliştirmenize, eksiklikleri anlamana yardımcı olabilirler.
- Personelinize, rehberlerinize, tedarikçilerinize güncelleyici eğitimler verin.

Risk ve Güvenlik Sistemi Kurarken Adımlar

Son Değerlendirme Testi-15 Dakika

